

4. 5. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K některým otázkám zastoupení akcionáře na valné hromadě

V souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady EU č. 2007/36/ES vstoupil ode dne 1.7.2009 v účinnost zákon č. [420/2009](#) Sb., který se rovněž dotýká institutu zastoupení na valné hromadě. Na základě jmenované směrnice došlo zejména ke zpřísnění požadavků kladených na plnou moc udělenou zmocnitelem pro zastupování na valné hromadě.

Do účinnosti výše zmíněné novely č. [420/2009](#) Sb. § 184 odst. 1 zák. č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“) stanovil, že „Akcionář se zúčastňuje valné hromady osobně nebo v zastoupení na základě písemné plné moci“. Povinnost písemné formy plné moci zůstala zachována, novela však přinesla novinku vycházející z čl. 10 směrnice č. 2007/36/ES, tj. z plné moci musí vyplývat, zda byla zmocnitelem udělena pro zastoupení na jedné nebo více valných hromadách v určitém období.

Jako problematická se jeví již samotná povaha a obsahové náležitosti plné moci pro zastoupení na valné hromadě, neboť zákon v této otázce mlčí a je třeba tak vycházet zejména z rozhodovací praxe soudu. Již v roce 2002 Nejvyšší soud judikoval (usnesení NS ze dne 27.11.2002, sp.zn. 29 Odo 215/2002), že jde o speciální hmotněprávní plnou moc, opravňující zmocněnce k výkonu všech práv akcionáře na valné hromadě, přičemž obchodní zákoník stanoví pouze požadavek písemné formy. V ostatním je třeba vycházet z obecné úpravy občanského zákoníku. Nejvyšší soud rovněž dovodil, že zastoupení na valné hromadě není zastoupením při právním úkonu tak, jak jej chápe ust. § 31 odst. 3 občanského zákoníku. Proto nelze pro zastoupení akcionáře na valné hromadě udělit generální plnou moc, ale pouze plnou moc speciální, opravňující zástupce k zastupování zmocnitele na valné hromadě konkrétní společnosti tak, jak je předvídáno v ust. § 184 odst. 1, po Novele v § 184 odst. 4 obchodního zákoníku. Obdobně se Nejvyšší soud vyjádřil i ve svém usnesení ze dne 25.6.2009, sp.zn. 29 Cdo 5297/2008, ve kterém zopakoval, že plná moc pro zastoupení akcionáře na valné hromadě je plnou mocí speciální. Již právní teorie (např. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M., a kol. Občanský zákoník I. § 1-459. Komentář. 1. Vyd.. Praha: C.H. Beck 2008) uvádí, že speciální plná moc je i plná moc opravňující k provedení opakujících se konkrétních právních úkonů jménem zmocnitele. Ačkoliv plná moc pro zastupování zmocnitele na valné hromadě není dle dosavadní rozhodovací činnosti zplnomocněním k právnímu úkonu, lze výklad speciální právní moci vztáhnout i na plnou moc udělenou i pro zastoupení akcionáře na valné hromadě.

V rámci účasti na valné hromadě formou zastoupení může ovšem nastat jiná svízelná situace, kterou je udělení plné moci více zástupcům. I k této problematice se již Nejvyšší soud ve své rozhodovací

praxi vyjádřil, a to právě ve shora uvedených usneseních. Jelikož obchodní zákoník neupravuje možnost společného jednání dvou a více zmocněnců, je třeba vycházet analogicky z ust. § 156 odst. 9 obchodního zákoníku, jenž uvádí, že „Akcíe může být společným majetkem více osob. Spolumajitelé akcie se musí dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva spojená s akcií nebo musí určit společného zmocněnce“. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že společný výkon práv více vlastníky cenného papíru je tak nepřípustný. Lze si stěží představit, že by se valné hromady účastnilo více zmocněnců, kteří by na základě udělené plné moci jednali protichůdně. Jestliže tedy zmocnitel udělí plnou moc dvěma či více zmocněncům a z takovéto plné moci vyplývá povinnost ke společnému jednání na valné hromadě, nelze jinak než uzavřít, že takovouto plnou moc nelze pro zastoupení na valné hromadě akceptovat, a to právě s ohledem na analogické užití ust. § 156 odst. 9 obchodního zákoníku, který nepřipouští společný výkon akcionářských práv.

Ponecháme-li stranou teoreticko-právní debaty o tom, zda je účast na valné hromadě právním úkonem či nikoliv, pak ovšem výše uvedeným rozhodnutím Nejvyššího soudu lze vytknout skutečnost, že pro tvrzení, že plná moc pro zastoupení na valné hromadě je plnou mocí speciální, nelze nalézt výslovnou oporu v zákoně. Z ust. § 184 odst. 1 a 4 obchodního zákoníku pouze vyplývá, že akcionář se může nechat na valné hromadě zastoupit zástupcem na základě písemné plné moci s tím, že plná moc musí být časově omezena. Výslovný požadavek na „zvláštní“ plnou moc však zákon nepožaduje. Obchodní zákoník ovšem zná případy udělení zvláštní plné moci, např. dle ust. 709 odst. 3 obchodního zákoníku „*může s účtem nakládat jiná osoba než majitel účtu pouze na základě zvláštní plné moci udělené jí majitelem účtu, na níž je podpis úředně ověřen*“.

Ve výše uvedeném usnesení č. 29 Cdo 5297/2008 Nejvyšší soud mimo jiné judikoval, že v posuzovaném případě se nejednalo o případ, kdy byla zmocnitelem udělena plná moc dvěma osobám ke společnému zastoupení na valné hromadě, nicméně se jedná o případ, kdy akcionář udělil dvě plné moci jedinému zmocněnci k určité části akcií, který k vymezené části akcií akcionáře udělil substituční plnou moc opět jedinému zmocněnci, jenž ve stejném rozsahu dále zmocnil opět jedinou osobu. V takovém případě si lze ovšem představit, že by se na valné hromadě mohli sejít dva zástupci akcionáře, popř. zmocněnec a sám akcionář, kteří by byli oprávněni jednat na základě uděleného zmocnění pouze ve vztahu k určité části akcií. Valné hromady by se tak mohlo za jediného akcionáře účastnit více zástupců a hlasovat protichůdně.

Lze tedy uzavřít, že na základě novely č. [420/2009](#) Sb., a ve světle dosavadní rozhodovací praxe Nejvyššího soudu je pro zastoupení akcionáře na valné hromadě vyžadována zvláštní písemná plná moc udělená zmocnitelem pro konkrétní valnou hromadu či zastoupení na valných hromadách v určitém období, přičemž je vyloučen společný výkon práv dvou a více osob spojený se stejnou akcií. Vyloučeno ovšem není, aby zmocněnec dále udělil plnou moc (substituční plnou moc) jiné osobě za podmínek § 33a odst. 1 občanského zákoníku. Nemalé problémy může ovšem přinést i správná formulace plné moci s ohledem na povinnost zmocnitele omezit oprávnění zmocněnce pro zastoupení na jedné či více valných hromadách. O této problematice bude pojednáno v některém z dalších příspěvků.

Mgr. Eva Krbcová, advokátka

autorka působí v advokátní kanceláři ŠACHTA&PARTNERS, v.o.s. v Praze

[ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.](#)

Radlická 28/663
150 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: jurista@jurista.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)